

Fungerende økonomiminister Stephanie Lose
Skatteminister Jeppe Bruus
Minister for landdistrikter Louise Schack Elholm

21. april 2023

Kære alle tre

Jeg henvender mig til jer vedrørende Vurderingsstyrelsens styresignal for kategorisering af landbrugsejendomme.

Indledningsvist vil jeg gerne udtrykke stor ros for, at der er taget initiativ til at indkalde forligspartierne bag ejendomsvurderingsloven fra 2017. Der er behov for, at partierne tager en drøftelse af, om det tilhørende styresignal for ejendomsvurderinger har fået en utilsigtet og uhensigtsmæssig konsekvens, som står i kontrast til både statens, regionernes og kommuners mange års indsats for at styrke bosætning i hele landet senest under overskriften et Danmark i balance.

Økologisk Landsforening har desværre ikke været opmærksom på udarbejdelsen af styresignalet og har derfor heller ikke fået afgivet hørings svar. Vi er derfor på bagkant med at dele vores syn på dette område med jer. Men den situation, der er opstået, efter 15.000 ejendomme har fået meddelelse om, at de skifter status til ejerbolig, er vi nødt til at reagere på idet, vi anser det for meget vigtigt, at I forholder jer til den uro, der er opstået. For at sætte det lidt i perspektiv, kan vi oplyse, at i 2022 udgjorde landbrugsejendomme under 10 ha 36,9% af de landbrugsejendomme, der indsender fællesskema til Landbrugsstyrelsen. Det er således et meget stort antal af Danmarks landbrugsejendomme, der er berørt af det nye styresignal.

Vi kan udmærket sætte os ind i et ræsonnement, der hedder, at ejendommene skal beskattes efter deres anvendelse. Med dette som afsæt og den udformning, som styresignalet har fået, overser I imidlertid flere vigtige forhold, som betyder, at dette ræsonnement ikke holder, når det føres ud i livet.

De små landejendomme i landdistrikterne er helt afgørende for at sikre bosætning på landet. En bosætning, der er nødvendig for at have et lokalsamfund, som igen er vigtigt for at sikre attraktive landdistrikter, der potentielt kan tiltrække nye beboere og danne grundlag for aktiviteter og serviceydelser i landdistrikterne.

De små landejendomme huser i mange tilfælde en produktion i lille skala. Det kan være produktion, der kun afsættes helt lokalt til venner og bekendte, over stalddøren eller fra vejboeder, og det kan være produktion, der afsættes via gårdbutikker, lokale restauranter eller købmænd. Derudover kan de fungere som besøgsårde og skolehaver eller have egen restaurant med egne og lokale produkter.

I mange tilfælde er der et lille dyrehold baseret på græsning. Det kan spille en vigtig rolle for naturplejen, det fremmer biodiversiteten, som er trængt i Danmark, og det er med til at skabe landdistrikter, som kan

tiltrække besøgende. Det er sammensatte landskaber med natur, gårdbutikker, spisesteder og græssede marker, der trækker folk på landet. Vi har meget svært ved at se, at der er en samfundsmæssig interesse i at betragte 10 ha græsset af 5 kreaturer som en villahave, og det er forbeholdt de få at finansiere dette, hvis ejendomme skal beskattes med samme grundskyld og ejendomsværdiskat som et parcelhus.

De små landejendomme er også nye landbrugeres mulighed for at komme ind i erhvervet og eksperimentere med nye dyrkningsmetoder, som skovlandbrug og regenerativ dyrkning. Hvis ejendommene omkategoriseres til bolig, vil det økonomiske grundlag for små landbrugsvirksomheder blive yderligere udhulet. I forvejen er de små ejendomme udfordret af, at hele vores samfund og erhvervslivet er bygget op omkring stordrift og specialisering. Det betyder, at det kan være udfordrende at drive et småskala landbrug. Maskiner og udstyr er målrettet de store produktioner. Statens regulering af fødevareproduktion og afsætning og tilhørende kontrol og gebyrer tager afsæt i forholdene på store bedrifter. Med omkategoriseringen vil ejendoms- og ejendomsværdiskatten nu også blive dyrere.

Producenterne skal betale den samme pris for jorden, som i øvrigt vil være bestemt af de økonomiske forhold i de store landbrug. Producenterne vil også være underlagt alle de samme regler på jorden som de store landbrug, der er kategoriseret, som landbrug, men altså blive opkrævet en højere grundskyld, hvilket både vil gøre det dyrere for de små at erhverve og drive jorden. Det vil være en alvorlig udfordring for en type producenter, som i forvejen er hæmmet af, at de ikke kan producere deres produkter, så billigt, som de store brug. Marker, der ligger op ad hinanden blot adskilt af et markskel, vil blive beskattet forskelligt alene på grund af ejerforholdene, det er vanskeligt at forklare.

Den ændrede beskatning ændrer ikke ved ejendommens notering efter Landbrugsloven. Det er imidlertid uklart for os, om der alligevel kan opstå udfordringer i forhold til at købe jord til en ejendom, der ikke længere er kategoriseret landbrugsejendom, men som dog ejer jord med landbrugspligt, eftersom jorden nu ikke længere har et stuehus tilknyttet? Det vil i givet fald, gøre det yderligere vanskeligt at opretholde landdistrikter med både små og store ejendomme og for unge at komme ind i erhvervet med udgangspunkt i en lille ejendom.

Vi må derfor gentage, det er i forvejen en stor udfordring at sikre bosætning på landet, som både stat, regioner og kommuner har arbejdet for at løse. Det nye styresignal vil med stor sandsynlighed ikke gøre udfordringen mindre. Det risikerer at skubbe til yderligere affolkning af landdistrikterne, at livet på landet forbeholdes storlandbruget og liebhavere, der kan betale den højere grundskyld og ejendomsværdiskat, og gøre det endnu sværere at sikre eksistensgrundlaget for småskalabrugene og for nye unge jordbrugere at komme i gang i det små. Jord der i dag i stort omfang ligger hen med natur og ekstensiv græsning, risikerer at blive opdyrket, enten i forbindelse med salg til de store landbrug eller i et forsøg på at opnå status af landbrugsejendom. Det er ikke uvæsentligt for sammenhængskraften i lokalsamfundet og i landdistrikterne, at man har driften af jorden til fælles, om end nogen kun har en ekstensiv produktion i lille skala og andre har en større.

Økologisk Landsforening vil med ejendomsloven fra 2017 in mente, foreslå, at det nuværende styresignal trækkes tilbage, og at der i stedet laves en entydig definition af villahaver, således at ejendomme, der lægges ud med haveanlæg, græsplæner, store bede og kunstige damme, beskattes som villaer, mens ejendomme, der indeholder jordbrugsaktivitet i form af dyrkning, om det er til eget forbrug eller afsætning i lille eller større skala, græsning med dyr og små dyrehold med landbrugsdyr, beskattes som landbrugsjord i overensstemmelse med den notering i Landbrugsloven, som jorden jo fortsat har med det ændrede styresignal.

Vi mener ikke, det er i samfundets interesse at skubbe på yderligere intensivning af landbruget, og det er det, der sker med det nye styresignal.

Udsigten til, at ejendomsvurdering revurderes hvert 2. år, skaber i øvrigt en unødigt usikkerhed, særligt med den udformning styresignalet har fået. Det forslag, som Økologisk Landsforening redegør for her, vil kunne give den efterspurgte tryghed, og det vil sikre sammenhæng mellem Landbrugsloven og loven for ejendomsbeskatning.

Jeg håber, ovenstående bidrager med en indsigt i nogle af problemerne med det udmeldte styresignal, og at vores forslag til nyt styresignal vækker interesse. Vi stiller os i Økologisk Landsforening naturligvis til rådighed for en videre drøftelse af et tilpasset styresignal, ligesom vi også meget gerne, hvis der er et ønske om det, vil bidrage med viden om småskalalandbrug og deres forhold samt deres potentielle bidrag til det danske landbrug og fødevareudbud.

Med venlig hilsen

Louise Køster

Forperson for Økologisk Landsforening